

Előfizetési árak helyben és vidéken.

Egy évre ..... 12 korona
Félévre ..... 6 korona
Negyedévre ..... 3 korona
Egyes szám ára ..... 12 filler

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petöfi-utca 47. szám

ahova a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdáján is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Testi és szellemi munka.

Huszonöt évi orvosi gyakorlatom alatt szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy csak kevés betegem volt olyan, akik csontjaik és izmaik tufeszítése következtében váltak betegg, de sok száz igen komoly beteget kezeltem, akiket a szakadatlan szellemi munka tett betegg s akiket igen sokszor csak nehezen lehetett ismét lábra állítani.

Azt a határozott benyomást nyertem, hogy az emberi test alkotása nem a tudományos, szellemi, hanem inkább a testi munkára alkalmas. Legegészségesebb és legedzettebb állapotban azokat láttam megmaradni, akik a mezőt és kertet művelték, akik szántottak, vetettek s a nap legnagyobb részét a szabadban, friss levegőn töltötték. Az embereknek jól izlik a táplálékuk, ha még oly sovány és egyszerű s az ilyenek ritkán panaszkodnak emésztési zavarok, altesti renyheség, fejfájás, vagy ideges izgatottságról.

Mi más a tisztviselők, tudósok és művészek testi állapota és érzése: forró fej és hideg láb, rossz emésztés, renyhe belek a legtöbb esetben s kevesen vannak köztük, akik nem panaszkodnak állandó ideges izgalomról. A testi jóllét, jólérés vajmi ritka ezek soraiban. — Tudjuk, hogy minden szerv, mely felhasználtaik, vérdusabb lesz s hogy erei terjengenek s ha be van bizonyítva, hogy a munkában levő izmon át több vér kering, mint a pihenőn, úgy áll ez az agyról is. Ha az agy vérdusabb lesz úgy ez csak a többi szervek rovására történik. Ezért hidegülnék a karok és lábak, ha az agy duzzad a vértől. Minél előbb lépnek fel az ily visszás tünetek, minél fiatalabb az egyén, annál károsabbak a hiányzó egyensúly következményei. Ezért van, hogy a meglett férfi sokkal több ellentállásra képes, mint az ifju és a gyermek.

Ha már a gyermeknél mutatkoznak ilyen tünetek, akkor a kór maradandóbb s az egészséges egyensúly helyreállítása csak idő és pénzbeli áldozatok árán lehetséges, amelyek ritkán hozhatók. Bátran mondhatni, hogy egy embernek egész jövője türethetlenné válhatik, ha a

jelzett tünetek már a gyermekkorban mutatkoznak. Teljesen téves azt hinni, hogy egy 9 éves fiu napi 7—8 órában többet tanul, mint 4—5 órában. Igen gyakran tettem meg a kísérletet és a szabad reggelen, miután jól aludt, egy óráig a kertben szaladgált és valami keveset evett, a szegény gyermek, mely előző este tiszteri elolvasás után egy óra mulva sem tudott figyelni s a halottakat megjegyezni — miután napközben hét óráig ült és forró fejjel, fáradtan jött haza — azonnal képes volt felfogni s megérteni.

Allandóan halljuk, hogy a gyermekek az iskolában tulságosan megvannak erőltetve, egyik a tantárgyakat, a másik a tanmódszert okolja; mindkettő ártatlan s egyik sem hozza meg a tulmegterhelést. Az a tulságos, tulmegterhelés, ha esttől reggelig olyan feladatokat kell megoldani s elkészíteni, melyeket a tanulóknak csakis legtehetségesebb tizedrésze képes a feltétlenül szükséges alvás befolyásolása nélkül legyőzni, más szóval, az agyat megrontják, idegessé teszik. A gyermek 9 óra után ágyba való s 5 óra előtt fel ne keljenek, mert különben az agyuk nem pihen ki eléggé. A nap-számos a földmives tudvalevőleg könnyen beéri öt órai alvással, de aki fejjel dolgozik, legkevesebb 7—8 órát aludjék, gyermekek még tovább.

Igen helyesnek tartom a mai elvet, hogy a gyermeket egész napon át foglalkoztatni kell, ámde az idő nagy része jusson a testi fejlődésnek, lehetőleg friss levegőn. Meggyőződésem szerint a jövő igazolni fogja, hogy naponkint órákig tartó testi gyakorlatokat kell végeztetni a szellemi munkával váltakozva, ha azt akarjuk, hogy a gyermek egészséges legyen. Ép úgy meg vagyok győződve, hogy a tanulás sokkal könnyebben és gyorsabban megy, ha a test edződik, ha a szellemi feszültség nem tart annyi óráig, mint jelenleg majd minden iskolában.

Néhány kiválóan tehetséges gyermek kivételével, a legtöbbször már délután, de majd mindig este, fáradt, lankadt agyműködés áll be, úgy hogy csak igen keveset képesek felfogni s legfőljebb hosszas kinlódás után mechanice tanul-

ják meg leckéjüket, anélkül, hogy tudnák az értelmét. Meggyőződésem é tapasztalataim az által is váltak bizonyosabbakká, hogy nem egy gazdagabb család követte tanácsomat s gyenge gyermekeit a 8—9. évig egész szabadon engedte felnőni, csak arra törekedve, hogy testüket egészséges levegőn való hosszas tartózkodással és foglalkozással erősítsék s legfeljebb játszva végeztek egy—egy — az öregebb fiuk nevelőjétől kapott — rövid leckét. Midőn ezek a gyermekek tíz éves korukban kedvvel és örömmel kezdték meg a tanulást, oly gyorsan haladtak, hogy 16 éves korukban úgy voltak kiképezve, mint idősebb testvéreik ugyanekkor, csak hogy nekik a tanulás örömet okozott s testük emellett megerősödött, míg öregebb testvéreiknél a hatodik évtől kezdve állandó volt a veszekedés és büntetés, emellett pedig testük gyöngye maradt és satnya.

Tapasztalataim végeredménye tehát oda konkludál — s ezt főleg most, a tanév kezdetén ajánlom a szülők megszívleléséül — hogy a jövő a gyermekeket a szabadban tartózkodás, játék és foglalkozás útján fogja a tanulásra előkészíteni s így a tanulás tartamára a testi fejlődést hatalmasan előmozdítja, hogy megakadályoztassák az agy megerhelése, ami ezek egészségének vált megrontójává. Dacára ezen időbeli áldozatoknak, nem kell tartani, hogy a tanulási eredmény kisebb lesz. Ellenkezőleg, a tanulás, mely ma sokakra nézve kínzás számba megy, a legtöbbször örömet fog okozni s nem fog már a gyermekkorban alapköve lerakatni az elhatalmasodó ideges izgalomnak. A testgyakorlásnak kötelezővé tétele az iskolákban, valamint a játék-délutánok s a kirándulások meghonosítása haladásra mutat s javulást jelent, mert első sorban a fejletlen gyermek testének erősödését, megizmosodását célozza és eredményezi.

A jó biró távozása.

Köztudomásu, hogy a király Waisz Tivadar ujvidéki kir. járásbirót a VII. osztályba sorozott járásbiróvá nevezte ki és megbizta a

Alapított 1890.

Alapított 1890.

ANGOL ÉS FRANCZIA NŐI DIVAT-SZALON

MAISON BRESSLAUER

UJVIDÉK, Duna-utca 22.

ANGOL KOSZTÜMÖK FRANCZIA TOALETEK ÉS MENYASSZONYI KELENGYÉK.

Izléses kidolgozás.

Mérsékelt árak.

zsabylai járásbiróság vezetésével. Bár ez a kinevezés egy soronkívüli nagyjelentőségű előléptetést leplez és így a kinevezésnek híre Waisz bírónak ujvidéki számtalan tisztelői és nagyrabecsülői között osztatlan örömet keltett, mégis őszinte sajnálattal vették azt tudomásul, mert hiszen ez a kinevezés egyet jelentett Waisz Tivadar távozásával. Már pedig akik ismerik azt a benső, meghitt viszonyt, melyben Waisz bírótársaival, azt a tiszteletkeltő jó viszonyt, melyben Waisz az ügyvédekkel és a jogkereső közönséggel állott: azok meg tudják érteni, hogy aki a kinevezett és át helyezett bíró iránti tisztelet és szeretettel van alkalmat fog magának keresni a jó bíró iránti érzelmeinek kifejezésére.

Meg is találta. Szerdán este rendezte az e célból megalakult bizottság a Kovács étteremben a Waisz bírót elbucszató bankettet, melyen bírákon és ügyvédek kivül a társadalom igen sok és kiváló tagja jelent meg. Az első felköszöntőt Jurkovich Othmár tsvzéki bíró mondta, aki bírótársai nevében bucsuzott el a kollegától és kívánt neki további pályáján sok sikert és munkásságához méltó elismerést.

Az ügyvédek nevében Kubinyi Károly szólalt fel és egy szép felköszöntőben fejezte ki az ujvidéki ügyvédi kar teljes elismerését Waisz bírónak. Párhuzamot vont a híres francia bíróval, akit Franciaország közvéleménye a jó bíró elnevezéssel tisztelt meg. Ilyen jó bíró Waisz, aki bele tudta vinni az életbe a jogot és amikor azt alkalmazta, nem ragaszkodott strikte, hanem beleillesztette azt az életviszonyokból. Az ilyen bírónak, a jó bíró előhaladásának mindenki örül, különösen azok, akik állandó érintkezésben voltak vele és azért kíván neki sok szerencsét és jó egészséget további útjain.

A nagy éljenzéssel fogadott toaszt után Dr Pap Sándor szólalt fel, hogy az ügyvédjelöltek nevében köszöntse; hatásos szavakkal adott kifejezést az ügyvédjelöltek igaz nagyra-becsüelésének és őszinte hálás tiszteletének a jó bíró, az igazságos férfiú és az egész ember iránt. Amikor Waisz fényes judiciumával a jogot alkalmazta, abból igazság lett; erős igazság, mint a vas: amelyből ma ekét készít, hogy kenyéréhez juttassa a szegény embert, de holnapra kardot kovácsol, hogy megvédje vele minden polgárnak jogos érdekét. Az ő tárgyaló szobájában meg lehet ismerni az embereket. Mert ahogyan télvíz idején a hónap eltakaró leple alatt minden fa egyenlőnek látszik, de amikor azt a leplet a napnak melegítő, majd forró sugara éri és attól lehull a lepel és meglátjuk, melyik a magas tölgy, melyik a gyenge fűz és a csenevész akác: aképpen Waisz bírónál látjuk meg az embereket, az erkölcsöket, de mindenek felett az igazságot.

A nagy tetszéssel fogadott szavak után Freund Ede és Gál Ödön dr. ügyvédek köszöntötték a távozó jóbarátot, majd Ilits Branko mondott szép felköszöntőt, mely után a társaság még sokáig maradt együtt kedélyes jó hangulatban.

HIREK.

Veni Sancte. A kir. kath. főgimnázium, valamint a f. kereskedelmi iskola részére a tanévnyitó Veni Sancte e hó 5-én tartatott meg s az előadások 6-án kezdődtek. Az elemi iskolák Veni Sancteje vasárnap lesz s az előadások 11-én kezdődnek.

Kolera

JÁRVÁNYOK, FERTŐZŐ

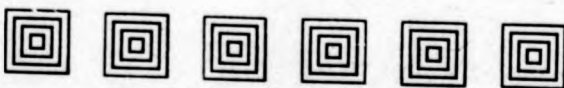
betegségek ellen a legbiztosabb óvszer a kristálytisztá bakteriummentes, legegészségesebb és Magyarországon legolcsóbb

á-s-v-á-n-y-v-i-z-e, az

Ujvidéki
Orient

ÁSVÁNYVIZ

Nemeslelkű adomány. Gerich István a vasutas szövetség által létesített „Napközi Otthon“ javára 100 koronát adományozott, melyért ez uton is hálás köszönetet mond a kerület elnöksége.

Őszi élet a fürdőben. Az ujvidéki Városi Jódosgyógyfürdőben állandóan rendkívül élénk élet uralkodik és különösen Bács, Torontál és Szerém megye földmivelő osztálya tömegesen keresi fel a fürdőt, hogy a nyári munka fáradalmait kipihenhesse és betegségekéből, rheumájából, csuzából kigyógyulhasson. Külföldről is igen szép számmal vannak idegenek, akik nemkülönben a legnagyobb elismerés hangján szólnak a fürdőnek immár országszerte elismert kiváló gyógyhatásáról és modern és tökéletes berendezéséről. Ugyancsak általános tetszéssel találkozik az ujvidéki Orient ásványv. z., amely immár hódító útján az ország legszélsőbb részeit is diadallal felelte.

Hiba volt a kréta körül! A munkás-gimnáziumnál beállott igazgatói változás alkalmából igen sok hír kelt szárnyra, napokon át foglalkoztatva a hírszomjas közönséget. Hogy a volt igazgató Kardos Miksa mikor és hogyan szándékozott az átadást es közölni, nem tudjuk, csak annyi a megállapított tény, hogy Mészáros tanárt s munkásgimn. pénztárnokot levélben arról értesítette, miszerint a pénzt, irományokat stb. átadta utódjának. Mészáros annyival nem elégedett meg s midőn tovább kutatott megtudta, hogy az új igazgató nem tud a körülbelül 1 hét előtt megírt levélbeni átadásról; kiderült, hogy a munkás-gimnázium 800 koronán felüli pénze nincs meg. Nagy volt a meglepetés és magában a tanári karban indult meg Muki szapulása, no de az izgult kedélyek azóta lecsendesedtek, mert kár nem esett a pénz (887 K.) az adott terminus lejárta előtt be lön fizetve. — A helyzet tisztultával, Dr Piukovieh Sándor vezetése alatt a legjobb siker várható a munkás-gimnázium működéséről. — Mondják, hogy a XIII. századbeli Cromptaczi lengyel nemes család Mukija a kiderített affaire után csakhamar új állomására utazott — lemondva az érzékenyebb, ünnepeles bucsuztatásról.

Vizi sport. E hó 10-én Eszéken regattaverseny tartatik s azon az ujvidéki regattisták közül Balla Tibor, Kozarev Jakab, Lakics János, Dr. Resch Ferenc, Dr. Szlávi Béla és Trischler Aladár vesznek részt.

Pótvásár. Minthogy a legutóbbi ujvidéki orsz. vásár aug. 12—14-én eső miatt nem volt megtartható, a kereskedelemügyi miniszter e hó 16—18. napjaira pótvásár tartását engedélyezte.

Tánciskola megnyitása. Rosenberg tánc-tanító, aki a táncoktatás terén ugy helyben, mint a vidéken ismert jó nevet vívott ki, jövő vasárnap e hó 10-én Erzsébet szálló nagytermében kezdi meg az idei őszi ciklust. A tanítás hetenkint 3 órában Winkle Gambrinus-termében is este fél 9—11 óráig tartatik.

Megszökött rab. A kir. törvényszék fogházából megszökött Hajek József 30 éves rab, aki lopás miatt 6 hónapra volt ítélve s 15 nap mulva már kiszabadult volna. Kiszabadulása után a katonai hatóságnak kellett volna átadni, mert állítólag védkötelezettségének még nem tett eleget s ettől való félelmében szökött meg.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban m. é. december havában összesen

Kapható mindenütt.

: Kérjük és igyuk :

m i n d e n f e l é.

5492 egyén esett a tüdőgümőkór áldozatául. E számban B. Bodrog vármegye 158, Baja 3, Szabadka 44, Ujvidék 12 és Zombor 17 áldozattal szerepel.

Tanító választás. Az ujvidéki g. kel. szerb hitközség a napokban tartott gyűlésén Csura Kamenkó nádaljai közs. tanítót választotta meg ujvidéki tanítónak.

A sorozás eredménye a Bácskában. Az idei sorozás eredménye B. Bodrog vármegyében a következő: 12,521 állításra kötelezett közül elővezetett 8923, távol maradt 3598. Besoroztatott ajánlás és beosztás fentartásával 2749, a póttartalékba 553, összesen tehát 3302; a hadképességi százalék eszerint 37.

Szoborleleplezés. Gróf Leiningen Károly 48-as honvéd tábornoknak tudvalegőleg emlékszobrot készítettett Törökbecse községe és azt szept. 17-én nagy országos ünnepek során leplezi le.

Uj gyár Zentán. A dévai konzerv-gyár Zentán egy újabb konzerv-gyárat akar létesíteni és ez iránt tárgyalásokat folytat a város hatóságával.

Tisztelgés az érseknek. Az óbecsei magyar nőegylet Vissy Károlyné elnöknő vezetése alatt Dr. Csernoch János kalocsai érseknel tisztelgett, aki a nőegylet felajánlott fővédnökségét örömmel elfogadva az egylet támogatását ígérte meg.

A szegedi egyetemért. E hó 20-án a szegedi polgármester vezetése alatt több száztagból álló küldöttség fog tiszteletgni a kultuszminiszternél, hogy a harmadik egyetemnek Szegeden leendő felállítását kérelmezze. E küldöttségben a Bácska orsz. képviselői, polgármesterei majdnem teljes számmal részt vesznek, azonkívül Dr. Csernoch János kalocsai érsek és Bogdánovich Lucián patriárka is.

Ha Önnek kedves az egészsége ügy, olvassa el az „Egészség és Fertőtlenítés” című, rendkívül érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küld bárkinek a „Lysoformgyár” Ujpest 39 a E könyvből megtanulhatja a fertőtlenítés módjait és azt is megtudja, hogy mi a „Lysoform”. 1—2.

Segítség a bajba jutott vidéki pénzüzetek számára. A Politikai Híradó autentikus forrásból a következőket jelenti: Pénzügyi körökben igen kellemes meglepetést keltett, az az akció, a melyet a Pénzüzetek Országos Egyesülése egyik nagy bajba jutott vidéki pénzüzetet a (Dévai Hitelbank) érdekében kezdeményezett és, a mely igen nagy sikerrel járt és örvendetes jelét látják annak, hogy a kormányok a jövőben is kellő figyelmet és érdeklődést fognak tanusítani az ország vidéki pénzüzeteteinek támogatása és megmentése iránt. A közelmúlt napokban egyik legelőkelőbb budapesti pénzüzetet, a Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbankja vette kezébe a szanálási akciót és azok a tárgyalások a melyeket ezen intézet vezérigazgatója, GYENES Lajos a Pénzüzetek Országos Egyesülésének vezetőjével, dr. HANTOS Elemér országgyűlési képviselővel karöltve végzett, fényes eredménnyel jártak. A válságba jutott vidéki pénzüzetet beütjeit a teljes összegükben garantálták és, a kik a vissza fizetést kívánták, azoknak rögiön folyósították. A Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbankjának ezen nagy-sikerű akciója reményt és biztatást nyújt arra, hogy a válságba jutott vidéki pénzüzetek kellő támogatóra és istápolóra találnak abban

a bankban, a mely a magyar pénzüzetek érdekeit szolgálja hivatva van.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenség és 48-as párt

Nagy do got kaptunk kicsiny alakban.

Vagy nem dolog-e, ha forrásaink gyógyító erejét a mellényzsebben magunkkal vihetjük és bármely pillanatban a legkényelmesebb módon használhatjuk? A valódi sodeni ásványpasztillák (csakis Fáy-félék) a leghatásosabb forrás-sóból készülnek, s ezerszeresen ki vannak próbálva a légutak betegségei, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen. Tehát Fáy-féle valódi sodenit kell használni, ha e bajok valamelyikében szenvedünk. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 17.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakások.

Több — egy és két szobából álló lakás f. szeptemter 1-től kiadó.

Magyar-utca 50. szám.

5248.tkv. 9111. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Gutwein Schmidt és társa cservenkai cég végrehajthatónak Fagy István petrőczy lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 301 kor. 34 fillér tőkekövetelés, ennek 1910 évi augusztus hó 18-tól járó 5% kamatai 33 kor. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 18 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. tcz. 144 §-a alapján és a 146 §-a szerint az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő a petrőczy 514 számú beétkben A. I. 1—2 sorsz. a. Fagy István tulajdonául felvett 42 hrsz. 1116 ö. i. sz. jószágtestre 1848 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1911. évi október hó 14-ik napjának d. u. fél 4. órája Petrőcz közszékházánál üzetik ki.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 1/2 alul eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% át, vagyis 184 kor. 80 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. keltigazg. ügymin. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujvidéken, 1911. július hó 21-én.

Vékey Zoltán s. k.
kir. tszéki bíró.

SALVATOR

kiváló bor- és lithium gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Kisasszony,

ki a magyar, német levelezésben s a könyvitelben teljesen jártas, azonnal állandó alkalmazást nyert.

Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában.

Egy OKOS fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő-használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Építési rajzoló,

ki tervezésben, költségvetés és lezárolás készítésben jártassággal bír, helyben azonnal egész napra alkalmazást talál.

Bővebbet a kiadóban.

A GYOMOR egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távol-tartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfűvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, amely a **mértékletlenség, meghülés és székrekedés következményeit pld. a büffögést, a tulságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER** gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!
A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás naponként

1 egész üveg 2 K., fél üveg 1 K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszerárakban

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kiterjedését és elterjedését. Tény, hogy a

K O L E R A

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

L Y S O F O R M

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

L y s o f o r m - S z a p p a n

finom gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 K.**

F O D O R M E N T A - L Y S O F O R M

erősen antiseptikus hatása szájjal. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

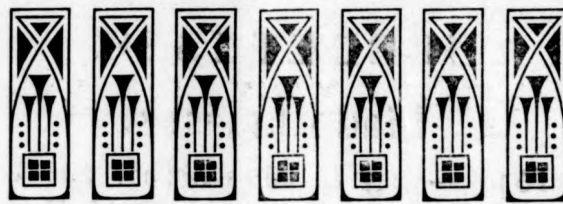
Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjal.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest 39.
Viszontelárusítóknak óriási kedvezmény!

Francia nyelvben

oktatást ad Berics Dinica urhölgy a páráti egyetemes oklevelet nyert nyelvtanár. Lakik Hán utca 6.

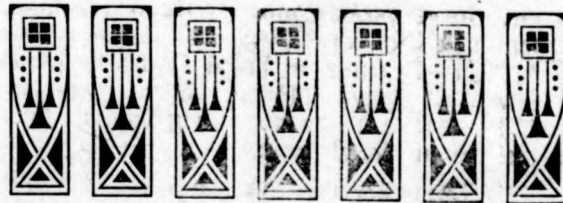
Baromfivész-Ellenszer!

a szab. és törv. védett „Tyukin” baromfivész elleni szer 1 nap alatt megszüntet mindenféle vést. Számos elismerés és hála-iratunk van; ott, a hol ezen szert állandóan használják, nincsen baromfivész. A szer feltétlenül használhatóságáért felelünk és a kínél nem válik be készségesen visszadjuk a szer árát. **A szer kapható 1 literes palackokban 4 kor, fél liter 2.20 és negyed liter 1.30 fillérért a készlet nél**

Szántó és Samu

vegyész. labor. GYULAFEHÉRVÁR (Erdély).
Rayon képviselőket és viszont eladókat alkalmazunk.

Egy nap alatt megszüntet mindenféle baromfi vést!

2742. szám. 1911.

Fa értékesítés tövön.

Az apatini m. kir. erdőhivatali helyiségében 1911. évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 órakor az apatini, bezdáni, doroszló és palánkai m. kir. erdőgondnokságok kerületében levő alább felsorolt vágás területeken álló faanyag eladása iránt csupán zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával versenytárgyalás fog tartatni és pedig a következő erdőben kitévő vágások faanyagára.

Lágy erdők

(fűz és nyár)

Tuskóirtási kötelezettség nélkül a vágásterületen álló tölgy és szilva törzsek visszahagyásával.

1. Apatini Hollósziget 37.30 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 12897 K.
2. Monostorszegi Smaguc 13.99 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 5982 K.
3. Szondi Bakula 85.89 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 31826 K.
4. Dunabökényi lágy erdő 77.35 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 10046 K.
5. Palónai lágy erdő VI. sz. 21.87 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 6541 K.
6. Palónai 21./ erdőrésztlet 22.40 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 5311 K.
7. Palónai 22./ erdőrésztlet 1480 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 2245 K.
8. Kaboli kozják sziget 19.35 holdas vágás kikiáltási ára . . . . . 1076 K.

Az 5, 6, és 7, tételek alatti vágásokra együttes ajánlatok is tehetők.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatalnál és a fent megnevezett m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol az eladásra kerülő vágások becslési adataira is felvilágosítás nyerhető és ahol ajánlati űrlapok és borítékok díjmentesen beszerezhetők.

APATIN, 1911. szeptember hóban.

M. kir. Erdőhivatal.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és hímzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobb, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosni. Mosson mindenki SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legjobb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézést kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemenjen vagy széttessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.